

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie protestu O.P.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 23 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Adam Redzik Aleksander Stępkowski Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

Pismem nadanym 9 czerwca 2025 r. w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. –

Prawo pocztowe, które wpłynęło do Sądu Najwyższego 16 czerwca 2025 r. O.P. (dalej: „skarżący”) wniósł protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych 1 czerwca 2025 r.

Skarżący nie podał numeru PESEL.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Jak wynika z art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r., poz. 365; dalej: „k.wyb.”) protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej może być wniesiony z powodu:

1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów;

2) naruszenia przepisów Kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Zgodnie z art. 321 § 1 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą, przy czym nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Ze wskazanego uregulowania wynika, że protest może być skutecznie wniesiony wyłącznie w określonym terminie. Stosownie do treści art. 323 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu. Jednocześnie, w myśl art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy powinien pozostawić bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków formalnych, a niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Podkreślić należy, że protest wyborczy jako pierwsze pismo procesowe w sprawie powinien odpowiadać warunkom formalnym określonym w art. 126 i nast. k.p.c. Niezbędne jest zatem, aby protest wyborczy zawierał w szczególności oznaczenie podmiotu wnoszącego protest z podaniem jego adresu i numeru PESEL. Zaakcentował to Sąd Najwyższy w uchwale z 25 października 2023 r., I NZZP 8/23, której nadano moc zasady prawnej. Uchwała ta stwierdza, że w sprawach zainicjowanych protestami wyborczymi lub referendalnymi nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 1301a § 1-3 k.p.c. przewidujące możliwość uzupełnienia braków formalnych pisma procesowego.

Tym samym, w sprawach dotyczących protestów wyborczych nie wzywa się do uzupełnienia braku formalnego pisma.

W niniejszej sprawie skarżący nie podał numeru PESEL, skutkuje to koniecznością przyjęcia, że nadesłane do Sądu Najwyższego pismo obarczone jest nieusuwalnym brakiem formalnym. Z tego też względu, na mocy art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Adam Redzik Aleksander Stępkowski Paweł Wojciechowski

[K.O.]

[r.g.]